

Kokonaistalouden suunnitteluohje vuosille 2025-2027

Kunnanhallitus 03.06.2024 § 140

Valmistelija: talousjohtaja Kari Auvinen

Esityslistan liitteenä on talousprosessin valmisteleva ja johtoryhmän käsittelemä kokonaistalouden suunnitteluohje vuosille 2025-2027. Suunnitteluohjeella ei ratkaista talousarvion sisältöjä vaan ohjeen tarkoituksena on antaa koko kuntaorganisaatiolle tuore tilannekuva ja linjaus elokuussa käynnistyvälle TA2025- laadintakierrokselle sekä koko taloussuunnitelmakauden 2025-2027 taloudenhoidolle. Suunnitteluohjetta tarkistetaan vuosittain aina kesäkuussa tuoreimman talousnäköymän perusteella.

Kuntatalouden näkymät ovat heikentyneet kevään 2024 aikana.

Merkittävimpiä kokonaistaloutta lisää heikentäviä tekijöitä ovat:

- vuonna 2025 käynnistyvän Pirkanmaan työllisyysalueen toimeenpanovalmistelu, joka lisää merkittävästi Lempäälän työllisyyspalveluiden kustannuksia
- toukokuun viimeisimmät vero- ja valtionosuusennusteet 2024-2027, joissa esimerkiksi vuoden 2025 valtionosuusarvio on yli miljoona euroa (-43 €/asukas) alhaisempi kuin vuonna 2024.
- viimeisin ennakkotieto KEVA:lle vuonna maksettavasta ns. tasausmaksusta, joka lisää eläkemenokustannuksia 0,33 milj. €.

Valtuuston huhtikuussa 2024 päättämä noin 2,6 milj. €:lla käyttötalousmenoja leikkaava ja runsaat 0,5 milj. € käyttötaloustuottoja lisäävä sopeutusohjelma vaikuttaa asteittain vuosina 2024-2026. Se ei kuitenkaan heikentyneiden talousnäköymien valossa riitä nostamaan Lempäälän kokonaistaloutta ylijäämäiseksi tavoitellusti vuoden 2026 loppuun mennessä.

Esitettävän kokonaistalouden suunnitteluohjeen 2025-2027 suunnitteluperusteet on esitetty yksityiskohtaisemmin liitteessä.

Suunnitteluohje sisältää esityksen käyttötalousmenojen lisäsopeutuksesta 2 milj. €:lla, jotta alijäämäkehitys saadaan katkaistua siirryttäessä vuodelle 2027. Esitys ei sisällä oletuksia veronkorotuksista.

Käyttötalouteen esitettävä lisäsopeutus on perusteltua myös sen johdosta, että etenkin vuodet 2024 ja 2025 ovat investointitasoltaan jo käynnissä olevien hankkeiden johdosta erittäin mittavia ja kuntaa lisävelkaannuttavia. Ilman lisäsopeutusta alle 10 milj.€ tasolle jäävät vuosikatteet merkittävät velkaantumisen kiihtymistä entisestään. Tämän hetkinen investointiohjelman valmistelutilanne ja sen mukainen arvio kunnan asukaskohtaisen velkamäärän kasvusta on esitetty liitteessä.

Kunnanvaltuuston suunnitteluohje ja sitä täydentävä kunnanhallituksen TA2025 -valmisteluohje jalkautetaan lautakunnille toimeenpantavaksi elokuussa 2024, siten että kukin lautakunta saa talousprosessin toimesta suunnitteluperusteisiin pohjautuvat euromääräiset tavoitteet TA2025-lautakuntaesityksensä valmistelulle. Lautakuntien valmistelusta pidetään politiikan yhteispalaveri 19.9.2024 ja kunnanhallitus jatkaa valmistelua ta-seminaarissa 3. - 4.10.2024

Lisätietoja: Kuntalaki 14 §, valtuuston toimivalta

Esittelijä	Kunnanjohtaja
Päätösehdotus	Kunnanhallitus esittää kunnanvaltuustolle, että se hyväksyy kokonaistalouden suunnitteluohjeen vuosille 2025-2027 liitteen mukaisena.
Päätös	Kunnanhallitus hyväksyi yksimielisesti päätösehdotuksen.

Kunnanvaltuusto 12.06.2024 § 43
572/02.02.00/2023

Päätösehdotus	Kunnanvaltuusto hyväksyy kokonaistalouden suunnitteluohjeen vuosille 2025-2027 liitteen mukaisena.
Käsittely	<p>Keskustelun kuluessa puheenjohtaja totesi, että valtuustoryhmät olivat neuvotteluissa sopineet seuraavasta lisäyksestä päätökseen: "2. Lempäälän kunta edellyttää, että työllisyysalueen kustannukset jakautuvat kuntien kesken tasaisesti ja että kustannukset ja vuoden 2025 toimintasuunnitelma esitetään läpinäkyvästi. Kunnilta veloitettavia kustannuksia ei saa perusteettomasti kasvattaa." Puheenjohtaja tiedusteli valtuustolta, että voiko se hyväksyä lisäyksen yksimielisesti. Kunnanvaltuusto hyväksyi yksimielisesti lisäyksen.</p>
Päätös	<p>1. Kunnanvaltuusto hyväksyi kokonaistalouden suunnitteluohjeen vuosille 2025-2027 liitteen mukaisena. 2. Lempäälän kunta edellyttää, että työllisyysalueen kustannukset jakautuvat kuntien kesken tasaisesti ja että kustannukset ja vuoden 2025 toimintasuunnitelma esitetään läpinäkyvästi. Kunnilta veloitettavia kustannuksia ei saa perusteettomasti kasvattaa.</p> <p>Merkittiin pöytäkirjaan, että kokouksessa pidettiin tauko tämän pykälän käsittelyn aikana klo 19.33-19.54. Tauon päätyttyä puheenjohtaja totesi kokouksen läsnäolijat kuten etusivulta ilmenee ja totesi kokouksen lailliseksi ja päätösvaltaiseksi.</p> <p>Merkittiin pöytäkirjaan, että sivistysjohtaja Nina Lehtinen ja vs. yhteisöjohtaja Jarkko Rikkilä poistuivat kokouksesta tämän pykälän käsittelyn aikana klo 19.33.</p>
Tiedoksi	KH, lautakunnat, kunnan johtoryhmä, talousprosessi